

Министарству просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије

Министру Срђану Вербићу

Поштовани министре Вербићу,

Захваљујемо Вам на одговору на наш допис и труду да нам објасните процедуру доношења *Стратегије научног и технолошког развоја Републике Србије* (у даљем тексту *Стратегија*), *Правилника о поступку, научном вредновању и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача* (у даљем тексту *Правилник*), те *Акта о избору, вредновању и финансирању Програма основних истраживања и усмених основних истраживања, и Програма технолошког развоја* (у даљем тексту *Акт*)

Међутим, Ваш одговор није у потпуности разјаснио околности доношења поменутих аката, и стога Научно веће Етнографског института САНУ, као и целокупна научна заједница, треба да добије релевантне и потпуне информације о следећим питањима.

1. Уколико је члановима Националног савета престао мандат **20. маја 2015. године**, а *Стратегија* је усвојена **3. марта 2016. године**, то значи да чланови Националног савета нису могли дати мишљење о коначном тексту *Стратегије*, као што нису могли дати ни претходно мишљење о коначном тексту *Акта о избору, вредновању и финансирању Програма основних истраживања и усмених основних истраживања, и Програма технолошког развоја*, нити о коначном тексту *Правилника о поступку, научном вредновању и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача*, као што је то предвиђено Чланом 14 Закона о научноистраживачкој делатности Републике Србије.

2. Ваше образложење да су „чланови Националног савета за научни и технолошки развој Републике Србије којима је престао мандат **20. маја 2015. године** веома активно учествовали у креирању *Стратегије* и давали свој допринос кроз своја појединачна мишљења...” није ваљано, будући да је члановима Националног савета истекао мандат, те

стога нису имали званична овлашћења да дају претходно мишљење на поменута акта у складу са Законом о научноистраживачкој делатности.

Они су, свакако, могли учествовати у јавној расправи и давати своја појединачна мишљења у својству чланова научне заједнице, али то не мења чињеницу да су поменута акта усвојена без **званичног** претходног мишљења **званичног** Националног савета, будући да је Национални савет у претходном саставу престао са радом 20. маја 2015. године, а да је, према Вашем наводу, „Министарство почетком 2016. године покренуло нову процедуру избора и именовања председника и чланова Националног савета“.

3. На основу Ваше изјаве стога следи закључак да је Национални савет званично престао са радом 20. маја 2015. године, са истеком мандата чланова, а да још увек није именован нови Национални савет. Стога констатујемо да сте својим одговором потврдили да су поменута акта, за чије је доношење неопходно претходно мишљење Националног савета, донета мимо предвиђене законске процедуре.

4. У одговору даље наводите да је Национални савет дао позитивно мишљење на *Правилник о поступку, научном вредновању и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача* 5. маја 2015. године, дакле, 15 дана пре истека њиховог мандата, као и да је 2012. и 2013. године била спроведена јавна расправа, а да су „примедбе, предлози, сугестије научника и научноистраживачких организација узете у обзир и уграђене у текст правилника“. У вези са овим наводом, тражимо од Министарства да јавности да на увид текст *Правилника* који је био на јавној расправи у периоду 2012. и 2013. године, наведе и документује примедбе научне заједнице које су усвојене, као и текст *Правилника* на који је Национални савет дао позитивно мишљење и да приложи документ о позитивном мишљењу Националног савета на текст *Правилника*.

5. У погледу Вашег навода да је доношење поменутих аката било праћено јавном расправом, напомињемо да је смисао јавне расправе **унапређење** законских аката, а не пука формалност. С обзиром на то да Министарство није усвојило примедбе великог броја истраживача, научних већа института, Удружења истраживача института хуманистичких наука, Матичног одбора за друштвене и хуманистичке науке, Заједнице института Србије, те Синдиката запослених у научноистраживачкој делатности Србије на поменуте акте,

констатујемо да је Министарство изневерило циљ и смисао спровођења јавне расправе, а то је **измена и допуна нацрта закона или одлуке.**

6. С обзиром на то да се на основу Вашег одговора може закључити да су *Стратегија и Акт о избору, вредновању и финансирању Програма основних истраживања и усмених основних истраживања и Програма технолошког развоја* донети без претходног мишљења Националног савета, будући да је члановима Националног савета истекао мандат а да нови није именован, те да навод да је Национални савет дао позитивно мишљење на текст *Правилника о поступку, научном вредновању и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача* ничим није документован, констатујемо да **процес доношења и усвајања поменутих законских аката није био спроведен у складу са законском процедуром, да није био у потпуности транспарентан, будући да нису именовани председници ни чланови радних група који су, према Вашем одговору, учествовали у доношењу ових аката, као и да је заобиђен смисао и циљ спровођења јавне расправе, јер нису усвојене кључне примедбе научне заједнице на поменута акта.**

7. Што се тиче Ваше завршне констатације „уколико се не донесу сви потребни акти, неопходни за нови циклус истраживања, дошло би до прекида у финансирању а истраживачи би остали без плата, односно накнаде по основу ангажовања на пројектима“ (а готову идентичну реченицу изговорила је и државни секретар др Вера Дондур на округлом столу *Друштвено-хуманистичке науке у Србији – стање и питање вредновања*, одржаном 11. марта 2016. године у Српској академији наука и уметности) – подсећамо Вас да истраживачи запослени у институтима не примају плате већ хонораре, будући да је реч о пројектном финансирању, што представља вид **дискриминације запослених у научноистраживачким институтима и погоршава услове њиховог рада**, као и на члан 5 Закона о државној управи „Сл. гласник РС“ бр. 79/2005, 101/2007, 95/2010 и 99/2014), који се односи на одговорност за штету: „За штету коју својим незаконитим или неправилним радом органи државне управе проузрокују физички и правним лицима одговара Република Србија. Имаоци јавних овлашћења сами одговарају за штету коју својим незаконитим или неправилним радом проузрокују физичким и правним лицима у вршењу поверених послова државне управе“.

Напомињемо такође да се оваква изјава може тумачити и као пример застрашивања, те да би стога могла да подлеже члану 6 Закона о спречавању злостављања на раду (Сл. Гласник РС“ бр. 36/2010): „Злостављање, у смислу овог закона, јесте свако активно или пасивно понашање према запосленом или групи запослених код послодавца које се понавља, а које за циљ има или представља **повреду достојанства, угледа, личног и професионалног интегритета, здравља, положаја запосленог које изазива страх или ствара непријатељско, понижавајуће или увредљиво окружење, погоршава услове рада** или доводи до тога да се запослени изолује или наведе да на сопствену иницијативу раскине радни однос или откаже уговор о раду или други уговор“.

У складу са свим горе реченим, обавештавамо Вас да ће Научно веће Етнографског института САНУ, у сарадњи са широм научном заједницом, преузети расположиве законске кораке ради остваривања својих законом гарантованих права.

У Београду, 20. 04. 2016.

председник Научног већа Етнографског института САНУ

др Александра Павићевић

